

[Knut Kristensen.]

kan ikke forstaa, at de ikke selv skulde have Ret til at tage Bestemmelse om, hvor stor en Gæld de med Fordel skulde kunne paatage sig, og til hvilke Foranstaltninger de kunde paatage sig denne Gæld. Selv om denne § 4 udgaar, er der jo i den gældende Lov en Bestemmelse om, at det, der maa optages Laan til, er Foranstaltninger, der forøger Ejendommens Panteværdi. Det forekommer mig, at deri ligger al fornøden Garanti for, at Laanet ikke bruges til at leve for eller til at solde for eller i det hele taget til uproduktive og Driften ganske uvedkommende Udgifter, saa man derved holdt de ufornuftige oppe. Dem kan man ikke hjælpe, dem kan man ikke holde ved Ejendommene og bør ikke holde ved Ejendommene. Og hvad vil man saa egentlig opnaa ved en saadan Bestemmelse? Det er mig ufatteligt, at man kan have noget virkeligt Formaal dermed. De ufornuftige kan man, som sagt, ad den Vej ikke holde ved Ejendommene, og de fornuftige kan man hindre i at faa Laan til fornuftige Foranstaltninger, eller ogsaa kan man tvinge dem til at optage Laan uden Pantesikkerhed, og det vil altsaa blive til dyrere Rente og dyrere Vilkaar, saaledes at det bliver endnu vanskeligere for dem at klare deres Forpligtelser og blive ved Ejendommene, det, som dog er Formaalet med denne Lovgivning — efter min Mening burde det i hvert Fald være det. Det eneste Formaal, jeg kan se med en saadan Bestemmelse, i Kraft af hvilken Ministeren skal afgøre i hvert enkelt Tilfælde, om det drejer sig om en fornuftig Foranstaltning eller ikke, er det, at man ønsker, at det offentlige skal have Herredømme over Ejendommene, altsaa at man tilsigter en vis Socialisering af dansk Landbrug. Man ønsker at bestemme, hvordan det skal drives, og hvem der skal overtage Ejendommene efter de nuværende Ejere, og dette kan vi ikke være med til. Derfor foreslaar vi, at denne Paragraf udgaar.

Ved vort næste Ændringsforslag foreslaar vi, at § 5 udgaar. Det er jo den Paragraf, der bestemmer, at den Rente, som vedkommende Laantager skal svare i det første Aar, efter at han har optaget Laanet, skal være 3 pCt., og Flertallet foreslaar, at disse 3 pCt. ændres til 2½ pCt. Jeg synes, det er en mærkelig Siksakgang, man her foretager sig. Jeg kan ikke læse det anderledes, end at det, der vil komme ud deraf, naar Flertallets Ændringsforslag vedtages, er, at den Mand, som efter 1. April 1939 — tror jeg det er — faar et saadant Sane-

ringslaan, skal det første Aar svare 2½ pCt., det andet Aar 1½ og det tredje Aar 4½ pCt., men paa dette Niveau er Renten jo konjunkturbestemt, dog med 4½ pCt. som Udgangspunkt. Det forekommer mig for det første, at det er mærkeligt at foretage en saadan Ændring, og for det andet, at der ikke er noget virkeligt System eller Mening i det, at der det første Aar skal svares 2½ pCt., det andet Aar 1½ og i det tredje Aar 4½ pCt., eller hvor meget det nu vil blive i Kraft af den efter Landbrugets Forrentningsprocent konjunkturbestemte Rente. Derfor har vi foreslaaet, at denne Paragraf med Forslaget om denne Rente-forhøjelse i det første Aar udgaar. Vi gør det ogsaa, fordi vi finder, at for de Folk, som her kommer i Betragtning under de nuværende Erhvervsforhold, er det ikke for gode Vilkaar, de faar. Det vil for mangen fornuftig, forstandig og dygtig Mand alligevel være forbundet med store Vanskeligheder at klare sig. Derfor maa man hellere beholde de 1½ pCt. Rente og efter de to første Aar i Lighed med, hvad der gælder nu, gaa over til en Rente af 4½ pCt. eller altsaa den med dette som Udgangspunkt beregnede konjunkturbestemte Rente. Dette er altsaa Begrundelsen for, at vi foreslaar, at denne Paragraf udgaar.

Endelig har vi under Nr. 14 foreslaaet at indføje efter § 5 en ny Paragraf, der i Lighed med, hvad vi tidligere har foreslaaet, skulde bestemme, at de, der faar Saneringslaan, ikke skal have deres Gæld forøget ved, at de maa tage et Kurstab paa Obligationerne. Under det herskende Renteniveau ligger Kursen betydeligt under Pari. Dette vort Forslag er i fuld Overensstemmelse med, hvad der har været vor Mening hele Tiden, og vi stiller altsaa dette Ændringsforslag her.

Nu har jeg hørt, at man over for denne vor Betragtning baade med Hensyn til Renten og med Hensyn til denne sidst omtalte Bestemmelse har sagt, at det kan man ikke gaa med til, fordi de Folk, som tidligere er kommet ind under Lovens Bestemmelser, ikke har faaet denne Fordel. Det forekommer mig at være en noget mærkelig Argumentation, for man er jo selv Skyld i, at denne Begunstigelse eller denne Hjælp ikke tidligere er blevet ydet dem, som fik disse Saneringslaan. Og hvis man i øvrigt finder Ændringsforslaget fornuftigt og forstandigt, saa forekommer det mig mærkeligt, at man vil afvise det med den Begrundelse, at der tidligere er begaaet Uret mod nogle, derved at de ikke har opnaaet de Vilkaar, som man egentlig